

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

Megjelen minden szerdán és szombaton
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 871.

Főszerkesztő:
Bíró Pál.

Főmunkatárs:
Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 5 ft, félévre 2.50, negyedévre 1.25
Egyes szám ára 5 kr.
Kiadóhivatal: Landomann Miksa és Társai, Wekerle-tér 502
Hirdetéseket a legutányosabb árban közlik.

Az olasz borok ellen.

Sátoralja-Ujhely, január 2.

(bp). Bár mennyire rajongjunk is szép Itália kék egéért, a lagunák poézisének bűbajos emléke nem kábíthatja el idegeinket, kereskedelmi és önfentartási érdekeinket. Im Tapolczán az elmúlt héten, népgyűlésben tiltakozott egy nagy borvidék lakosságának óriási tömege a most fennálló olasz borvám-szerződés ellen. Mert ma már tisztában lehet azzal mindenki, hogy az olasz borok beözönlése nemcsak a szőlősgazdáknak, hanem a borvidékek összes népének veszélyeztetési anyagi jöletét.

Abból az okos határozati javaslatból — amelyben a Balatonvidék közvélcmenye megnyilatkozott — példát és erőt meríthetne Hegyalja közönsége is arra, hogy népgyűlésben hívja fel a kormányt és képviselőház figyelmét a Hegyalja borviszonyainak szerencsétlenségét előidéző olasz bor vámszerződés megszüntetésére.

Mert keserű igazság a tapolczai népgyűlés határozati javaslatának az a szomorú tendenciája, hogy Magyarország összes bortermő vidékén általános a panasz, hogy az óriási munkával és költséggel telepített és föntartott szőlők termését nem keresik s általában nem lehet a bort kellő időben méltányos áron eladni.

Ez a jelen. Amde ha 1903 után is életben maradna a mai olasz vám-szerződés — amire gondolni

sem merünk — akkor a Hegyalja jövőjének a sirját ásták meg.

Közgazdasági abécénk ősidőktől, hogy a Hegyalja egyedüli jövedelmi forrása a szőlő. Ezt az aranyforrást kiszivta a filoxera és a Hegyalja kezébe koldusbotot adott. Valóságos vánszorgás volt az az élet, amelylyel napról-napra tengette az életét. Ez alatt pedig egy idegen forrásból fedezte a kormány a bor-szükségletet, jóllehet azzal a céllal, hogy a Hegyalja kereskedelmi piacát fentarhassa, különben nem magyarázható az az 1891. évi szerződésbeli engedékenység, amelylyel megengedték, hogy olaszország az olasz borok vámját saját kénye-kedvéből 20 frtól 3 ft 20 kr-ra leszállíthassa. Amikor ez megtörtént ránk zúdult az olcsó olasz, természetes- és törköly-borok, valamint ezek keverékének erősen felszeszeztet látvája, amelylyel rövidesen, a mi hiányos bortörvényünk, illetve annak hiányos végrehajtási rendelete következtében a magyar borpiac jöhrnévét temették el, telköltötték a magyar borok iránt a bizalmatlanságot és elriasztották a magyar borpiac gazdag vevőit.

Idé jötrötnék! Ide sodort a filoxera és az olasz borok beözönlése.

Az első veszedelmen már túl vagyunk. Magyarország dús gazdag aranyforrásaiból ismét előtör egy „rég jó idő” fényugara Ásó, kapa munkálja és turja a Hegyalja kincses talaját. A második rém még mindig itt időzik körünkben. Mi-

kor minden borvidéken a réginel háromszorta nagyobb költséggel és fáradsággal telepítik a szőlőket és az újabb és újabb szőlőbetegségek ellen való védekezés munkájában majdnem kimerülve kétségbe kell esni a birtokosnak és amikor becsületes munkával némi termést elő tud állítani akkor nem talál elmersé vevőt, mert nem képes versenyezni a rengetegmennyiségben beözönlő olasz borok különféle megengedett és hamis keverékével. Mert a kereskedők magyar bort aránylag keveset vesznek, olasz bort pedig rendszerint telbe nagy mennyiségben vásárolnak, minél fogva most ők is nagyobb mennyiséget adhatnak hitelbe, mint azelőtt s a vendéglősök és magánfogasztók, kik eddig készpénzért a termelőktől vásároltak, most legtöbbször igen kényelmesen hitelbe vesznek s így a magyar termelők borainak alig van vevője. Ilyképp a lakosság nem hogy hazafias kötelességének, a közterhek lerováásának tudna eleget tenni, hanem még a nélkülözhetetlen életszükségletét sem tudja fedezni.

És ha ezeknek a bajoknak, ennek a szerencsétlen állapotnak előidézője egy vám-szerződés, akkor azt a vámszerződést meg kell szüntetni. Sajnos 1903. évig kénytelenek vagyunk ennek a kalodának bénító falait elviselni, ámde mindent el kell követnünk társadalmi és közigazgatási uton, hogy első sorban törvényes intézkedéssel már

a kereskedelmi tisztesség szempontjából is az olasz boroknak magyar bor gyanánt való eladásá megakadályoztassék, 1903 után pedig, mikor szerződésünk lejár, meg kell akadályozni magas vámtarifával az olasz borok beözönlését, mert a milyen véletlenség volt 1891-ben kötött kereskedelmi szerződésünk erre vonatkozó pontjának meghagyása, épp oly vétkes könnyelműség volna azt 1903. éven túl meghosszabbítani.

Csak ennek biztos reményében érdemes tovább folytatni a szőlőtelepítést és munkálást, csak akkor remélhetünk jövőnk népének nélkülözött egészségese anyagi jöletét a bő szüretetek után, csak így állíthatjuk vissza a Hegyalja „rég ismét” nevé, így fognak ujra jönni a méltányos árt fizető borvevők. Egy új szép jövő elé nézhet a Hegyalja, jövő élv, amelynek levegője a kunyhóktól a palotákig boldogságot áraszt.

Az alább közölt határozati javaslatból kitűnik, hogy az olasz bor-vám-szerződés ügye, maholnap átiratként Zemplénvármegye közgyűlése elé kerül, biztosan hisszük, hogy ez a megzta a leghatározottabban fogja kérni az olasz bor-vám-szerződés megszüntetését.

A tapolczai gyűlés határozati javaslatát egyebekben a következő:

„A népgyűlés deputációt küld a kormányhoz s kéréssel, hogy a mi boraink eladását gátló legnagyobb akadályt, az olasz bor-vám-szerződést a mostani olcsó 3 ft 20 kr vámtarifával 1903. éven túl ne hosszabbítsa meg,

TÁRCA.

Disznótorra.*

A „Felsőmagyarországi Hirlap” eredeti tárcája.
Budapest, Január 1. 1877.

Edes kedves Dani barátom!

Mit kívánjak néked becses névnapodon? Kincset, gazdagságot? az muló portékát! Becsületed meg van... s a mi ezzel (rokon), Szeretet, tisztelet, a szív ajándéka... Mint repkény a tölgyet úgy övezzen körül. Egészség dolgában az ég majd könyörül.

Borzalmasan czudar egy világ ez pajtas! Napról-napra bnkik az ós honfieriény, Sivár, rongy az élet, örökös, sóhajtas, Jaj, gond, bú, baj üldöz a létel mezején. A közérdek valymi keveset lelkesít, — Még a szeplőtelen erkölcs is elesik.

Ha meghajtod fejed s térded az önkénynek; Jólét csábja mosolyg, dus kényelem [ringat,

Am dagassza kebled becsület s önzert, Nélkülözések közt töltöd napjaidat. Elvűség, szívűjóság, jellem, hazafiság... Kopott árúk! értük mit sem ad a világ.

Légy eszmék harczoza! s leigázzott népnek Tettekre serkentő buzgó apostola!

* Mészáros Károly a „Ludas Matyi” szerkesztője írta az itt közölt eddigi kiadással aktualis verses levelet néh. Szakácsy Dániel ügyvédhez Sárospatak volt orsz. képviselőjéhez.

Szerencsétlen! maga a sors keze tép meg S mint vihar a hajót, dobál ide s tova. Nem becsülik, nem, nem, az érdemet [itt meg Művészet tudomány szemébe port hint [nek.

Légy költő! s dalaid mint pacsirta ének Verjen a szív hurján... hogy villan [nyozza az Hamvadó tüzet a népek érzelmének... S tanítsa szeretni hön az édes hazát... Léleknyűgű gondok, életszükségletek... Előlik a fennkölt ragyogó szellemet.

Légy munka és ipar úttörő embere! Homlokod övezze ifjontan tisztelet. Mire — évek sulya alatt megörnyedve Rökkantá leszesz, hajh! ez a kor elfeledt Multakért jelenben, nimesen elismerés, És ha még is volna? valymi édes kevés.

Szemetlen hivalgók bérbe vett csoportja Mint binami hordár s kerítő szerepel. A dicső népfőnség szentélyét lerontva — Tömjén oltart kornak bíványoknak emel. Van e romlott kornak illi Jűdása elég, Ki elalukdni kész hazája érdekét.

Boldogtalan nemzet! mely hevélni tudott Egykor — dicső eszmék s honmentő [tettekért,

Minő mélyen súlyyodt? óh hova is jutott? Mióta viszályrab, irigy, s egyet nem ért. Píruljon, ha tud még... de hisz öntudata Sincs már — az istenét... szinte [megtagadta.

Hó! most veszem észre kedves jó [cimboral! Hogy névnapodrai gratulálás helyett..

Köbor fantáziám hova ragadt, hova? Jeremiáloklok sírok e kor felett... Hejh! volna csak kéznél Tokaj láng- [nedűje — Csak úgy szikráznék a régi humor tülle.

De már éppetséggel kilenc hava annak, Hogy tisztán csak szóda, az az vadviz [járja,

E józan kúrával hogy ha felnem hagy- [nak: Krisztus üttse előnt, el a Dnna árja. Bélemben káka nő... gyomromban meg [béka,

Brrr, ez lesz még csak a szomorú háj- [réka!

Lueskos komisz időnk fölfrissült elvégre. Ti ott a vidéken disznótorozhattok, Muszkaháboru lesz, avagy török béke? Arról, pohár csengés közt vitakozhattok És hogy Zsuzsi néni se unja el magát, Számára firbantom, ezen vers-garmadt.

Lelkipasztor, rektor, kántor taninspektor, Prokator, szenátor, preceptor, kurator, Doktor, piktor, faktor, instruktor, pro- [tektor,

Aktor, vagy auktor, questor, kompilator, Valamennyi tor közt első a disznótor... Ezt dokumentálja az új és az ó kor. S mert ily törköb aktus! bámulatos [csoda... Hogy Szász Kari ezt még rimekbe nem [szedte; Pédig helyén volna róla egy szép oda.. Apolog, epilog avagy egy szonette, Mely, dieshymnust zengve — évszáz- [adokon át

Megörökítené a soroknak sorát.

Mit Szász, meg száz rigmus-rágó elmu- [lasztott... Én azt mint dilettáns Pindar megrpó- [bálom,

Hogy sikerülné e a neki ugrasztott Peggazzal a Parnasz csucsáig felszállnom Vagy egy nagy bukfcenzet vet szárnya- [szegessen? Te és Zsuzsi néni! döntétek el ketten.

„Annyok! a kocza már oly kövére [hizott... — Akár egy kanonok — le kéne foj- [tani,

Szól a házi gazda, — tehát böllett [hivok — Ki a szuszt belőle képes kioltani. „Jó lesz biz az apjok, é hangzik az ítélet! Hogy a kocza tovább holnapnál nem [élhet.

Koraszürkületkor — midőn még a [Mancsi

Édesded horkolva utolsó nyug-almát, A szalmahúzóval a Pista meg a Jancsi.. Alomból, a lomból felverik, piszkálják; S alig hogy kidugta az dajtonn fejét: Izmos markakkal rögtön lefűlélek.

Rémes vitással tölti be a léget.. Meghallja a falu apraja és nagyja, Mert a sikoly átrezg utcazhosszat véget, Csak a böllett szive nem indul meg rajta. Élesre közösrült pöngőjű nagy kése Behatol a szívig, mélyen lukat vésvé.

Lobog a piros láng, száll a füst ég felé, A ravatal béres, kocsis körül állja; Még a szomszéd is a kerten át nézdel: Hogy a gyermek sereg mint melegszik [nála.

hanem az új szerződésben az olasz borokra métermázsánként 20 frt, illetőleg olyan magas vámtarifát állapítsanak meg, hogy azok a mi boraink méltányos áránál olcsóbban kaphatók ne legyenek.

Továbbá addig is, míg a most érvényben levő Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződésünk le nem jár, a magas kormány a bortörvény végrehajtási rendelkezése mondja ki, hogy a behozott külföldi borokat, vagy ha azokból magyar borokhoz 25 százaléknál több kevertetik, mint külföldi bort megnevezve tartoznak eladni s ennek folytán forgalomba hozásánál és raktározásánál a törkölyborhoz hasonló eljárást kell követni.

Ugyanezt kéri a népgyűlés a képviselőháztól is.

Ezen kérvényezések sikerének biztosítása céljából a kérvények támogatására tökéleri a népgyűlés Zalavármegye összes törzs. képviselőit. Országos mozgalmat pedig olyképpen indít, hogy a népgyűlés Zalavármegye törvényhatóságát és a zalavármegyei gazdasági egyesületet hasonló értelmű kérvények szerkesztésére s azt az ország többi törvényhatóságához, illetve gazdasági egyesületeihez átvétel végett megküldeni kéri. stb. stb.

Jogi reform.

(F.) A huszadik század első napja fontos átalakulás kezdetét jelezi jogszolgáltatásunkban. 1900. január 1-én ugyanis életbe lépett az új büntetőperrendtartás, a mely hivatva lesz egyrészt szabatos, határozott és végleges módon rendezni büntető jogszolgáltatásunk menetét, másrészt pedig meghonosítani az esküdtészeket, a modern, igazságszolgáltatásnak a nyugati művelt államokban már régóta alkalmazásban levő formáját.

A laikus nagy közönség nem is ismeri kellően e reform nagy jelentőségét, mert a jogszükségesség kivül vajmi kevesen tudják, hogy hazánkban ez idő szerint egyöntetű büntető eljárás nem is létezik. Szoros értelemben vett Magyarország területén ugyanis a büntető eljárásnak egy tervezete alkalmaztatott, amely még Pauler Tivadar igazságügy-minisztersége idejében készült abból a célból, hogy törvénynyé legyen, de ennek megvalósítása elmaradt, az ország erdélyi részében és Fiumében pedig az abszolút időben maradványképpen a régi osztrák büntető perrendtartás volt még mindig életben.

Nem szorul indokolásra, hogy ez az állapot tarthatatlan, mert a jogszolgáltatásnak ingadozását és bizonytalanságát idézte elő, a mely jogi államban

nem tűrhető. Ezen a bajon segít az új büntető perrendtartás, a mely egyúttal a fontosabb büntények tekintetében az ítélkezést független polgárok szabad lelkiismereti meggyőződésére bizza. Kétséget, hogy bizonyos bűncselekmények elkövetését sokszor nem alapos nyereszkesdési célok, hanem esetleg nemesebb rugókra visszavezethető indító okok idézik elő vagy legalább is befolyásolják. Ilyen esetekben visszának mutatkozott, hogy a törvény betűhöz kötött bírák ítélkezzenek és az indította az európai államokat arra, hogy az ítélkezést ilyen esetekben lelkiismereti meggyőződésük alapján ítélő független polgároknak ruházzák.

Meg vagyunk győződve, hogy ez a reform nálunk épp oly jól be fog válni, mint bármely nyugati államban, mert polgárságunk intelligenciája tekintetében semmiben sem áll mögötte a nyugati államok polgárságának és bizonyára épp oly méltósággal és igazságérzettel fogja gyakorolni a legszebb polgári kötelességet.

HIREK.

Felicia.

— Újví szerelmeskedések. —

Bizonyára szerelem az. Amit Ön irántam érez. Más érzés nem volna méltó A kisasszony hirnevéhez.

Mindenható, nagy szerelme Meggyőzöttal egykor engem, És bár utunk régen elvált — Nem enged most sem felednem.

Irogatja levélkeit, Nem kimélve faradságot, És én mély megindulással Bámulom e fontosságot.

Minden hónap első napján Megérkezik a levélke, Amelyet én fel sem bontva, Meghatottan teszek félre.

Ez a sorsa szép kisasszony Nemesak az Ön levelének... De a többit nem kíséri A sírjába semmi ének.

Minden hónap első napján Így keres fel nem egy számla, Szomjuhozva, ahítova Régtől egy kis valutára.

Am a vagyok és az alköm Régi sorsa e világon:

Borsos, majoránna, vagy citromos ^{kolbász}

Mellék spiciesek a fohagyomás mellett Ennek már kevesen mondják azt, hogy:

Izlésben a házi urnó remekelhet; Tornával a vastag gömbööz is megjárja, Az oldalasnak meg pláne nincsen párja.

Egy hizott sertésnek minden porcikája Inyenc tuttifrutti, izetes jó falat, Mihez harapható — ezt gyomrom dik- ^{talja}

Föl nem található szárazon s víz alatt, Ugy hogy ha én bálványt imádnék, Bálványom rőfögő kövér ártány lenne.

Hej! a pukkantóját... mind ez Buda- ^{pesten}

Utólérhetetlen kíváncsi képzélet! De ha már ily gurmán paroxysba estem Zsuzsi néni nekem doktoromnak lehet. Küld egy dózis tutti-fruttit kóstolóra, Én sem felejtkezem el a bõjben róla.

Dixi, et salvavi nunc animam meam Még csak a van hátra, hogy szépen ^{megkérlek}

Kedves Dani pajtás! édes jó cimborám! Ném üdvözlötlet is szivesen vegyéték. Elj soká, boldogan — Sárospatak népe Előtt légy mindig hű barátság jelképe! Boldog új évet!

Ludas Matyi.

Budapest, Vas-utca 6. sz.

Csak nem valik valutára Sem a vágy és sem az álom.

Papirkosár közös sírja A hűséges mementóknak, Amelyek nagy kintartással Egyre hullnak, mégse fognak.

Am azért csak írjon tovább:

Kontóm sivatagába!

Jól fest ez a kis óázis, —

Az Ön »drága« kézírása.

F. Zs.

Könyvrület.

... a tótok éheznek!

Molnár főispán.

... Imeritek őket jól! Hogyne ismerették a szegény tótokat?! A mikor a langyos nyári szellő fölről jár a sárguló kalaszok ringó hullamaiba — akkor seregesejt ön ide kőzettek mokány gebéken, üres, nagy, hosszú szekerekkel.

Az utcán megálltok s elnézitek ezeket az embereket, akiknek sovány csontos arcán a tőrlemes nélkülözés ül, a kiknek kék szeméből a hegyvidék örökös szomorúsága sugároz felétek, sovány tagjaikon pedig a szegénység rongyai kiabálnak könyörületet. A mikor csontos kezeivel sietésre nógatja kis lovát, ti bedugjátok füleitek szerkesztés szánalmas nyirkorgásától és a mikor eltűntek szemétek elől s ti mentek tovább a nyári passziók után tudom, hogy akkor felébred bennetek a sajnálát, a könyörület érzete, amely azután lassan-lassan elszunyad szivetekben, de nem vész ki soha: — hiszen a nyomor-nak, a koldus szegénységnek olyan éles, fájdalmas, siralmas vonásával véődött lelketekbe az aratásra bandukoló tótok karaván-képe.

És én ehhez a szunnyadó könyörülethez akarok szólni, ezt akarom felébreszteni szivetekben azzal a pár szóval, amit Zemplénavármegye főispánja mint véskiallátás mondott el a megye közönsége előtt: »a tótok éheznek!«

Ti boldogok, akik soha nem érzétek az cseresznya László pókoi künjait, akik nem tudjátok mit tesz az vad, zord hegyek rideg katlanainak sötét mélyén, két-három napig futellen szobák vékony deszka falai között egy fél korpanyerén élni és ti anyak, akik nem tudjátok, milyen szenvedése az az anyai testnek és szívnek táplálék híján kiszáradt, elsoványodott emlíkön rangtani a szivedtől szakadt ártatlan gyermeket és ti férfiak, akik elundorodnatok a gondolatától, hogy maradosó éhségeteket a pipátok szárában megüpedett nikotin mocokkal csillapítástok — hallgatni fogtok a lelkeitekben felébredt könyörület esdő szavára — s nélkülözhető filléreitekkel tudom sietni fogtok a szegény tót felebarátok éhségének csillapítására.

Lelkeiteket még áthatja a közelmúlt szeretet ünnepek meleg, jótékony lehe, áldást osztó kezeteket még alig dugtatók vissza zsebetekbe — hallgatástok meg a nyomor jajtató szavát és a könyörület filléreit dobjátok a terjengő éhség szájába, hogy valahogyan oltásot annak az irtózatosszörnynek pusztító étvágyát...

Bujdosó.

Január hó elsejével ujelölészet nyílt a „Felsőmagyarországi Hírlap“-ra. Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, a kiknek előfizetése December végével lejárt, hogy a lap megrendelését minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a szétkúldésben fennakadás történjék.

— Eljegyzések. A sok boldog új esztendő kívánalmának valóságosan megvan a hatása a mi városunkban. Nem szoktunk ugyan eljegyzéseket üdvözöl beszéddel bevezetni, de ez alkalommal valóban nem térhetünk ki előle és eseményt csinálunk az új század legelső eljegyzéseiből. Szolgáljon az új században követő példaul ez a jegyváltási buzgalom. Elsőben is Bagyay Béla rendőrkapitány, közrendészetünk igazán munkás és érlelemes tagjáról em-

lékezünk meg, mert övé az érdem orszálrésze: mert ő nem visz el tőlünk senkit, hanem eljegyezte magának a város egyik kedves hajdonát, hogy vele együtt továbbra is itt maradjon körülünk. Amde a következő eljegyzések örömebe egy kis öröm is vegyül: két szép leányt visznek el tőlünk, mindkettőt messzire, Budapestre és Balassa-Gyarmathra. Különben az eljegyzések hírei hivatalos stílusban im itt következnek:

Bagyay Béla rendőrkapitány, Bagyay Zsigmond sárospataki földbirtokos és neje Zs. Balogh Szerény fia, e hó 1-én eljegyezte Szokolay Margitkát, — Szokolay Emil kir., műszaki tanácsos és neje Zs. Képpesy Otília leányát.

Domán Dezso ballassa-gyarmati nagykereskedő a mult év dec. hó 31-én vasárnapon jegyet váltott Róth József sátoralja-ujhelyi kereskedő leányával Margittal.

Glück Ármín budapesti vámhivatali főnök a mult hó 31-én eljegyezte Neuwirth Vilhmát, Neuwirth Adolf sátoralja-ujhelyi keleskedő leányát.

— Január elseje. Ez évben különösen nagy pompával vonult be az új esztendő. Valami nagyszerű hangulat szállta meg az emberiséget arra a tudatra, hogy egy új század küszöbét lépte keresztül ezen a napon. Szinte a történeti nevezetességek, a történeti alakok nagyságának tudata elragasztotta az ünneplő kebleket. Csak éppen a vitaközök zaja zavarta meg ezt a százados érzést, pártok alakultak a melyek a jövő év január elsejére halasztották a huszadik század első napját. Egyebeként a föld forgásában nem változott semmi, talán valami gyöngye zökkenés, a mely már egy pár esztendő óta melegebb égőv alá sodorta a mi régen zord és fagyos ujveinket, Ragyogó, tavaszi napsgyámban, szilveszter éji alakok kis töredékével vegyes ujví gratulások csoportja járta be a várost. A vármegyeháza és városháza kapuján egymásután vonultak be egyetek, testületek, tisztikar és magánosok, a főispán, alispán, megyei főjegyző és polgármester üdvözlésére. Az egyes tisztikarok főnökeiket és viszont boldog ujével köszöntötték, a postások zöld könyvesekje megjelent, pincérek naptárai, kereskedő számlák szomorú kihirdetői, lapkézbesítők, képménypróók, és Isten a megmondhatója hany ezer és ezer funkcionárius milyen minőségben kívánta: a boldog új esztendő. Csak annyit kívánunk, hogy ebből a sok kivanalomból áradjon mindnyájunkra egy új esztendő igazán teljes boldogsággal.

— A Sátoralja-Ujhelyi Kölcsonó-Ünneplő Hítelevölveket január elsején működését megkezdette, hivatalos óráit minden hó elsején és minden hét szerda és vasárnapján délután 4—6 óráig tartja.

— Pályázat. A sátoralja-ujhelyi kir. törvényszéknek két díjnyit állás van iresedésben, ezen állást elnyerni óhajtok a kir. törvényszék elnökénél jelentkezzenek.

— A sátoralja-ujhelyi Izs. népkönyha egyesület részére mult évi december hóban befolyt adományok II.-diké ki-mutatás. 4—4 koronát dr. Erényi Manóné, Grünbaum Simonné, Blumenfeld Adolfné. 3—3 koronát Schön Sándorné, 2—2 koronát Felberbaum Bernátné, Róth Józsefné, 1 koronát Hell Adolfné, továbbá adományoztak: Fränkel Leopoldné (többféle főzések), Grün bernátné Kázmérről (krumpli), Herczog Lipótné (többféle főzések és só), Glück Samuné, (zsir, fűszer, liszt és főzések), Reichard Gyulané (zsir és só), Reichard Lajosné (többféle főzések), Róth Józsefné (többféle főzések), Róth Adolf B.-Szerdahelyről (1 zsák liszt), Róth Vilmosné (zsir és főzések), Zinner Henrikné (többféle főzések és só), Klein Albertné (só és többféle főzések), Markovics Miksáné (krumpli). Fogadják a nemes szívű adakozók kegyes adományaitért az egyesület leghálásabb köszönetét. — Sátoralja-Ujhely, 1900. január 5. — Widder Gyula, titkár. Reichard Ármín, h. alnök.

— A gálszécsi kaszinó egyesület — mint levelezőnk írja — dec. 31-én tartotta rendezés évi közgyűlését a tagok nagy részvétele mellett. Az egyet tisztikara következőleg választotta meg: Elnöké a távozott Nemthy József ár-

Festői egy látvány, méltó az esetre... Kár hogy szegény Révész ezt le nem ^{festette}

A szolgáló leány tart gyász emléke- ^{szédet}

»Milyen jó hizó volt, nem affektált soha; Minden moslékot és konyhatörmeléket Matalmas étvágygyal szörpöle, hab- ^{zsolá-}

Ezért a trictracsért kapja aztán Rébék Stola fejében a pórkölt farka végét.

Midőn már pirkodón kipirult a bőre — A szalma pernyétől böller megtisztítja, Mily nagy lesz a hája? megmondja ^{előre}

S a háta gerinczén kétféle hasítja, Első mestervágás a hatalmas orja, Sódár és oldalas úgy jön aztán sorba.

Csak most kezdődik a Zsuzsi néni fakja: »E megy a vérsébe, májusba, tüdősbé... — Szépen megabálva csoportokba ^{rajka}

Köles és riskását elég bőven főz be, Böller uram pedig taktusra, tempóra... Kolbásztöltelékét bádolgat apróra.

Igy készül el rendhen a jó véres hurka, Minék, — ha megadják savát és a ^{borsát}

Főlségesen izes éték, non plus ultra! Megírjúl még a tiéd is a sorsát; Mig a szerény május pironkodva látja: Hogy neki nem akad tisztelt barátja.

vaszéki elnök helyébe: dr. Molnár Béla országgy. képviselő. Alelnökké: Sárkány Imre ev. ref. esperes. Titkárra: új. Koch Gábor tptári főkönyvelő. Főnyeltes: dr. Elek Imre ügyvéd. Pénztárossá: Fülepp Ignác a gálzseji polg. tptári pénztárossá. Ellenőrré: dr. Kemény Dezső ügyvéd. Könyvtárossá: Haas József, a gálzseji polg. tptári könyvelője. Választmányi tagok: Nemes Sándor, dr. Kail Antal, Gay János, id. Koch Gábor, Kovács Gyula, dr. Novák István, Reimann Henrik, Dienes István és Horváth Hugó. A pénztáros előterjesztése szerint a múlt évi jövedelmek a kiadásokat 140 frral haladta meg. — A könyvtár folytonosan gyarapodik. Dr. Elek Imre indítványára az eddigi hírlapok felül még a »Felsomagyarországi Hírlap« is megrendeltetett, valamint ugyanannak indítványára megfognak rendeltetni báró Eötvös Józsefnek most megjelenő összes művei.

— **Szylvesztér est.** Az ő és új esztendő történeti nevezetességei éjszakája az egész világ ünnepe. Attól különbözik egyéb ünneptől, hogy a mesebeli örök éjszaka hazájába ragad el. A kedélyeket felvillanyozza az éjszaka sötéttségét pedig ellensúlyozza a legkönyörlebbes fényvilágával is. Soha annyi jó ember, annyi derűs kedély nem örvend az életnek, mint ezen a hangulatos éjszakán. . . . Jó hogy egyszer amugy Isten igazában elkésereg heti magát a magyar, a mikor Szylvesztér éjszakáján sirva vigadva bucsuzik az ő évtől és köszönti reménytel az újat. . . .

Az idei Szylvesztér estélyek természetesen szintén sikerültek. Több helyen is; a megyei kaszinóban, a várososház termeiben, a Bock éttermében, a gyártelepi dal-, zené és önképzőkörben volt társasvacsorával egybekötött zárkörű táncmulatság. A pompás vacsorák a Bock konyháit dícsérték, a tánc a hajnali órákig tartott. Különben a bésőn kelő téli napsugár meg egy pár elázott alakot üdvözölt. Így ezeken az új esztendőbe az egész világban. Csak a személyek változnak, hol a régiéseknek ki, hol újabbak lépnek a színpadra — a színpad azonban csak az marad.

— **Gyorsabb közlekedés Beregszász és Munkács között.** Örvendetes reform életbeléptetését tervezti a mostani kezdetleges és kellemetlen közlekedési viszony megváltoztatásával a két város között Szigeti Nándor székcs-fehérvári műszerész, ki a múlt hét napjaiban a viszonyok tanulmányozása végett személyesen járt Beregszászban s városi hatóságától engedélyt kért egy Beregszászból kiinduló benzín — gőzmotoros automobil — nos közlekedés megnyitására. Szigeti egyelőre két automobil koasi járatot indítana meg, melyek közül mindegyik 24 személyre van 3 osztályal berendezve. A koasi a Beregszász és Munkács közti utat 5 negyedóra alatt tenné meg, telen megíthető és csomagok számára külön elzárt része van, tehát a népes közlekedési vonalon az utazást nagy mértékben kényelmesebbé, sőt olcsóbbá is tenné. Szigeti az új közlekedési vállalat megindítását már jövő évi február hó végére tervezi. A terv életbeléptetése és ezen nagyfontosságú beregmegyei közlekedési vonalnak gyorsabb közlekedéssel való kifejlesztése mindenesetre örvendetes haladást jelent Beregmegye közlekedési viszonyaira.

— **A gálzseji polgári olvasókör** december 30-án este 6 órakor tartotta rendes évi közgyűlését. Tudósítónk jelel, hogy a kör tagjai közül mintegy hetvenen jelentek meg és egyhangú lelkesedéssel elnökké újból dr. Elek Imre ügyvéd, alelnökké Eperjessy István és az egylet eddigi titkárra megválasztották. — Örvendetes tudomásul vétetett, hogy a bevételek jóval meghaladják a kiadásokat és hogy a könyvtár, melynek párja különben vidéki olvasókörökben alig található fel, folyton új és új művekkel gyarapodik. — Elhatározottak, hogy az olvasókör által meghonosított felolvasó estélyeket e től folyamán is meg fogja tartani, hogy ez által is lendítsen valamit az itteni elposványosodott társadalmi viszonyon.

— **Dupla gázol.** Ez év január első napjától az ország összes állami közigazgatási és egyéb hivatalnokai dupla gázsol kaptak. Előleptetésben nem részesültek ugyan, azonban a fizetések megkétszereződött. Csaklaltos az rt, hogy a fizet s javításoknak senki s m örül, mert a ki eddig havonta 30 ft fizetésben részesült, az most 60 at kapott, de koronában, a melyből tudvalevőleg kettő tesz ki egy régi jó forintot. Ugyanezen arányban nőtt a kiadás is, mert szintén január 1 től az iparos és kereskedő is koronákban nyújtotta be a kontól, s így az egyensúly helyre léven álltva, az állapot ugyanaz maradt a mi volt; s a hivatalnokok fizetése most is csak oly kevés lesz, mint annakelőtte. Az anyagi helyzetnek tehát elejétől javulnia kellett volna s még sem javult, mert az egész csak látszat. Ez pedig, mint közudomási dolog — mindig csál.

— **A közönség figyelmébe.** A kassai m. kir. posta igazgatóságát vettek az alábbi értesítést. Habár saját tudósítónk révén már részletesebben is közöltük az új postai díjszabásokat, a nagyközönség kedvéért közzétesszük ismét ezt a hivatalos értesítést:

A postai díjtételek 1900. január elsőjétől több tekintetben módosulnak. Így a külföldre szóló levelek után (Ausztriát, Németországot, Szerbiát és Montengrot kivéve) az eddigi 10 kr. helyett ezental 25 fillér viteldj fizetendő 15 grammonként, az Ausztriába, Németországba, Szerbiába és Montengróba szóló levelező lapok díja pedig 5 fillér (eddig 2 kr.), leendő. Változik a nyomatványok és áruminták tarifája is, mert a belföldre, Ausztriába és Németországba szóló nyomatványokért 50 grmmig ezental 3 fillér (eddig 2 kr.) 150 grammig 5 fillér, (eddig 3 kr.), a többi országokba szóló nyomatványokért pedig 50 grmmig 5 fillér (eddig 2, illetve 3 kr.) fizetendő. (Belföldön a 10 gramm súlyig terjedő nyomatványokért ezental is 1 kr. (illetve 2 fillér fizetendő). Az áruminták díjszabása Ausztriában és Németországban változatlan, belföldön és a külfölddel való forgalomban ellenben annyiban változik, hogy belföldön az 50 grig terjedő áruminták után 3 fillér (eddig 2 kr.), a külföldre szólókról pedig 50 grmmig 5 fillér (eddig 2, illetve 3 kr.) fizetendő. Az ajánlási illeték, térítvények és tudakozványok díja minden viszonylatban 25 fillér (eddig 10 kr.), kivéve a helybe szóló ajánlott levelek és tudakozványok illetékét, mely továbbra is 5 krban (10 fillérben) állapították meg. Megszűnnek a csomagtarifa 12 és 24 kros díjtételei is, mert a csomagokra nézve 5 kgr. súlyig az első távolsági fokozatban a 30 filléres (15 kros) a többiben pedig a 60 filléres (30 kros) díjesség lép életbe. Egyébként az 1900 év január 1-től érvényes posta és távirda tarifának füzet alakú kiadása 2 fillért bármely postahivatálnál megszerezhető.

— **Minden esendes.** Az emberek presze azt mondják majd erre, hogy úgy jó, ha minden esendes. Mi is ezen a nézetben volnánk, ha viszont velünk szemben a közönség nem volna oly követelő. De hát nekünk híreket, udjónságokat kell adnunk az újságba, akár történet valami, akár nem. A közönség is azt tartja, hogy bizony történt, csak mi nem tudjuk. Hivatalos és szivesség-beli riportereinket szíjjel bocsájtottuk mindenfelé, de bizony csak azt a választ nyertük mindenfelől: nem történt semmi, minden esendes. Nem akartuk el sem hinni, hogy Sátoralja-Ujhely városában, de egész Zemplénmegyében is az elmult karácsonyi és újévi ünnepek alatt semmi említésre méltó dolog ne történt volna, pl. egy rablás, egy gyilkosság, egy szerencsétlenség, egy nagyobb verekedés; elmentünk tehát személyesen meggyőződni a rendőrségre. Hat csakugyan igaznak találtuk, hogy minden esendes. Annira esendes, hogy csaknem unatkoznak és szívesen fognának meg már a rendőrok — legyen is, ha ugyan volna. De hát még ez sincs. Szóval minden esendes.

— **Késelő parasztek.** Vármegeyénk egyik községében Hernád-Kakon Sarla

János és Krupka Károly ottani lakosok régebbi idő óta elnésséges lábon éltek egymással, melynek kifolyása az lett, hogy Krupka e napokban Sarlát az utcán megmatadta és késsel oly súlyos sebet ejtett rajta, hogy felgyógyulásához kevés remény van, miért teteszt a bírósághoz feljelentették.

— **Kártyások.** Vannak javíthatatlan emberek, kiknek szenvedélyük a kártyajáték, még pedig a hazard, melyet maga a törvény is tilt. Ezek a javíthatatlan kártyások összebujnak egy-egy kavéház hátsó helyiségében a merészen kacérkodnak a szerencse istendőjével; ütik a blattot. A törvény emberei azonban olykor-olykor razzáikat tartanak. Nálunk Sátoralja-Ujhelyben úgy látszik eredménytelenül, pedig hát tudunk mi igen sok helyiséget, a mely előtt gyanus alapok gyantatulul cirkálnak, csak éppen azért, hogyha a rendőrség valamelyik vézes alakját megpillantják az éj homályában, egy hirtelen ugrossal benne teremjenek a kártyasztal előtt és pusztá megjelenésükkel hirdessék a törvény örökét közlését. Erre azután fordul a játék a »csendes«-ből, zajosabb de megengedett játékká. Így játszanak ezeken a helyeken nemcsak a kártyával, hanem a rendőrséggel is.

Kassa városban ekképpen folyt ez hosszú időn át, miglen most nemrég sikerült a rendőrségnek egy kártyabandát szíjjel ugratni. Ujában is — egyik kassai kavéházban tiltott szerencsejátékot értek a rendőrok egy néhány urali embert, akik ellen megindították az eljárás. Úgy látszik — ha erőlyesen es okosan jár el a rendőrség — majd nálunk is felfedezhet egy pár bandésckat különben segítségére leszünk ebben mi is, úgy hisszük, helyes uton járunk mikor szemügyre vétettünk egy pár modern és csatagos barlangoskát ahol az is megcsik, hogy szegény iparos és munkásemberek minden kereszténye feloyad barlangok kohójában. A szálony hírek mindenesetre nem ok nélkül áradtak szíjjel a levegőben. Igyekezzünk kell kipusztítani onnan ezeket a káros és veszedelmes miázmákat.

Ipar és kereskedelem.

Iparosok otthona.

Sátoralja-Ujhely, jan. 2.

Sátoralja-Ujhely iparosai körében élénk visszhangra talált az eszme, hogy vágunk egy otthonot, egy kört teremtsenek más városok iparos-körének mintájára. Régi szükség itten egy ilyen teljesen polgárius jellegű kör, amelynek társadalmilag nagy hivatása van. Olyan szórakozás után vágnai, hogy saját társadalmi körükben egymás között otthon érezzék magukat, mindenesetre hasznos és üdvös dolog. A fáradságos napi és heti munka után nemcsak a kocsmá falai között való lebelezéssel, hanem nagy Széchenyinek eszméje nyomán felvirágzó ideál, társadalmi élet fejlesztésével emelni az iparos társadalom tekintélyét és előkészíteni a jövőjét: folytonos műveléssel és társulással, együttéléssel, barátkozással, ez olyan akció, amelyet nemcsak üdvözölnünk, hanem pártolnunk is kell.

Amint halljuk, úgy létesülne ez az új kör, hogy a régi »Iparosok Önképző Egyesül«-ét keblére ölelve, céljal tűzné iparos ifjak képzését az iparos társadalom kulturális emelése és művelése céljából, és önhont teremene magának saját belső körében.

Szép cél és némes törekvés. Mi csak örvendeni tudunk, hogy ilyen mozgalommal, egy nagy és sokra hivatott, nemzeti életünk jövőjében fontos szerepe váró társadalmi réteg, itt a mi városunkban is igazi hivatásának tudatára ébredt. Teljes

szívvel-lélekkel fogjuk pártolni a mozgalmat, amely már e hó 7-én Vasárnapon az »Iparosok Önképző Egyesül«-nek nagyszabású és nagyfontosságú közgyűlésén fog először testet ölteni, hogy igét teremtsen az iparosok szép eszméjéből.

× **Fizetésektelemlenségek.** Fránkel Samu, ki hosszú éveig állott a tokaji piacon, fiainak fizetésektelemlenséget folytán bukott meg. Az árutartozások 40,000 frra rugnak.

Révész Árpád ungvári divat- és konfekcióáru-kereskedő fizetésektelemlen lett. 1893-ban alapította üzletét s nem sokkal ezelőtt árutit potom-áron kezdte eladni, mire a hitellezők az üzletet felügyelet alá helyezték. A vagyonállás még nincs kimutatva.

Weiss E. (Eszter) fizetésektelemlen nyiregyházi bórkereskedő 10 éve áll fenn. Passzívai 24,200 frra emelkednek, mely összegből 4930 frrt pénztartozás. Az aktívák 4500 frr értékű árukból és 5500 frr kinlevéségekből állanak. Adós 30%-ot ajánl.

Fránkel Mór kisvárdai kereskedő árukerít 61 hitellezőnek 24,000 koronával tartozik, ezzel szemben az árukeszlet 5400, a kinlevéségek 2400 kor. értéket képviselnek, Adós 30%-ot ajánl.

Fermy A. ungvári szépeességi vászonáru kereskedő az elmult héten jelentette be fizetésektelemlenséget.

Moskovics Ignác nagybrenzai lakos ellent a beregszászi kir. törvényszék a csodót megnyitotta.

* **A szerencsi cukorgyár.** A szerencsi cukorgyár a mult évi repákészletének feldolgozását ez év január hó első felében fogja befejezni, azután következik a nyers cukor finomítása. A mult évi repatermés mennyiségre nézve jóval felulhaladta az 1898-ik évi repatermést, a cukortartalma is a szeptember hó elején bezsallított repának igen kielőző volt, de azután bekövetkezett nagy esőzések, a répa cukortartalmát tetemesen apasztották, úgy, hogy az 1898. évinél kisebb cukortartalommal bírt. Különbönd mindannak dacára az elmult év valószínűleg szép nyereséggel fog záródni. E hatalmas cukorgyár forgalmáról és működéséről némi fogalmat alkothatni abból, hogy a gyár 24 kazánja naponta 40—45 waggon szenet fogyaszt és naponta hat waggon cukrot készít.

* **Váltókiallított figyelmébe.** Váltóbenyuitások esetleges visszautasításának kikérülése céljából közudomásra hozuk, hogy a koronáértékekben kötelező számítás behozatala folytán 1900. évi január hó 1-től kezdve a felek által kitöltendő váltók csak akkor vétetnek az az illető pénzintézeteknél, ha az összeg koronákban tétetik ki és pedig ha az a megszokott kifejezés osztr. érték, vagy o. é. egészen mellőztetik.

* **A vidék válsága.** A Mandel Gusztáv nyiregyházi lakos öngyilkossága, az ungvári malom válsága nemkülönbönd Burger Jónás kassai lakos Amerikába való szökése a felvidéki üzletmenetere benitóltag hatott, úgyhogy felvidéki panizetteink a legnagyobb óvatosság mellett is alig gják elkerülhetni, hogy kisebb-nagyobb veszteségeket ne szenvedjenek. Az egyesek mérés és túlságos üzérkedése mellé hozzájárult, a pénzintézetek általi hitelmezszerítés és s: klatlan magas kamatláb emelése, mi a túlságos nagy hitel igényhe veti cegekkeit és vállalkozókat, sőt a kisebb kereskedőket is, a kiknek fizetésektelemlenségeről oly nagy számmal értesülünk, máj számunkban is a sokrott mederből »kizökkentette, mi aztán válságukat idézte elő. Az ungvári malom hitellezői, mint már jelezteük a mult év december 17-én Ungváron értekezletet tartottak, a mely egy tiz tagu bizottságot küldött ki, hogy az őrlést a buzágéskült tartamáj ellenőrizze. Ennek végrehajtása után e hóban egy újabb értekezlet fog tartatni, a mely azután dönteni fog a felett, vajjon készpénzben vagy malomrésvényekben fogják-e a hitellezők a rájuk eső hányadot megkapni.

Kiadja:

A SZERKESZTŐSÉG.

Órás és ékszerész üzlet.

Van szerencsén a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a mai napon **Wekerle-tér Központi kávéház mellett levő Rosenberg S.**

ékszerész-üzletét átvettem és berendeztem.

Hivatkozva az e téren több mint 12 évi Európa nagyobb városai-ban szerzett szakképzettségemre, mint órás segéd ez idő alatt az órás-szakmánál minden ágában a legnagyobb otthonosságot nyertem. Miért is bátran ajánlhatom magam a legegyszerűbb fallőrőtől a legkomplicáltabb zsebóráig való pontos és jutányos árban javítására jótállás mellett.

Üzleti elvem: kevés haszon, nagy forgalom.

A n. é. közönség pártfogását kérve

S.-a. Ujhely, 1900. január hó.

Kiváló tisztelettel

Zinner Vilmos

műorás és ékszerész.

Hirdetések

felvetetnek

a „Felsőmagyarországi Hírlap“

kiadókivatalában.

Új szálloda megnyitás.

Ezennel van szerencsém úgy a helybeli S.-A. Ujhelyi valamint a vidéki n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint helyben a **Rákóczy-utcában a gyártelepi kis állomás közelében** épült új szállodát átvettem, mely áll **14 vendégszobából, táncsterem, étterem, sörház, kávéház és parasztkorcsmából**, továbbá van nagy udvara, kocsiszin és 12 lóra istálló. Ezen üzletet a mai kor igényeinek megfelelően a legnagyobb kényelemmel berendezve,

„Hungária szálloda“

ezímen nyitottunk meg.

Künnö, valódi kerti és hegyaljai borokról, valamint I. rendű és jó magyar konyháról, pontos kiszolgálásról gondoskodva lesz.

A sör kezeléséhez a mai kor legújabb technikai vívmányát az egészségre nem ártalmas levegő nyomású gépezetet szereltük be.

Főtörekvésünk oda irányítjuk, hogy t. vendégeink teljes megelégedésükre legyenek kiszolgálva.

A midőn magunkat és üzletünket a n. é. közönség becses pártfogásába ajánljuk, vagyunk

kiváló tisztelettel

Abrahamovits Mór

és

Berger Kálmán.

Javításokat jutányos árban kifogástalanul eszközöl.

Disz- és ígás-lószerszámok, különleges ostorok, ostornyelekből nagy raktár

Landesmann Samu szijgyártó és nyerges

SATORALJA-UJHELY, Rakóczy-utca. (Kis-piacz)

Lovak ápolásához szükségeltető mindenféle különlegességek és eszközök.

Legfinomabb bőrzsírok, kenőcsök, szappanok.

Vadászati eszközök nagy választékban

LANDESMANN MIKSA ÉS TÁRSA

két gyorsajtóval, különféle segédgépekkel és a legdivatosabb betűfajokkal, a kor igényeinek megfelelően berendezett

K Ö N Y V N Y O M D Á J A

WEKERLE-TÉR SATORALJA-UJHELY DR. SCHÖN HÁZ

ajánlkozik mindennemű **könyvnyomdai munkának**, u. m.: hírlapok, folyóiratok, könyvek, röp-iratok, díszművek, színlapok, takarékpénztári évi zárszámadások, tanodai jelentések, árjegyzékek, számlák bárcakönyvek perforirozva (lyukkasztva), levélpapírok és levélborítékok, eljegyzési, lakodalmi és táncvigalmi meghívók, táncrendek, gyászjelentések, körlevelek, táblázatok falragaszok stb. stb.

isléses, hibátlan, gyors, pontos és jutányos árban

kívánatra több színben való elkészítésére.

Nagy raktár mindenféle községi, körjegyzői, ügyvédi, kereskedői, egyházi és iskolai

NYOMTATVÁNYOKBÓL

melyek itt olcsóbban kaphatók, mint bárhol.

Előfizetésre és hirdetések közlésére a legalkalmasabb és legolcsóbb lap a

„FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP“

5 vármegye független polgárainak legelterjedtebb lapja. Megjelen hetenkint kétszer.

Előfizetési ára: Egy évre 5 ft. Félévre 2 ft 50 sz. Negyedévre 1 ft 25 kr. Hirdetések jutányos árban közöltetnek